

Niemcy

Dochodzenie odszkodowania od sprawcy czynu - Niemcy

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania lub naprawienia szkody w inny sposób od sprawcy czynu i do kogo należy skierować pozew?

Jedynym warunkiem wstępnym jest wniesienie stosownego wniosku, w którym należy dokładnie przedstawić sprawę i go uzasadnić. Wniosek można złożyć na policji, w prokuraturze lub we właściwym sądzie (zob. pytanie 2).

Na jakim etapie postępowania karnego powinienem wnieść pozew?

Wniosek można wnieść na piśmie już w chwili zawiadomienia policji o popełnieniu przestępstwa. Można go również złożyć w terminie późniejszym na piśmie w prokuraturze lub w sądzie lub zgłosić do protokołu urzędnikowi sądowemu (w biurze podawczym *Rechtsantragsstelle*). Wniosek można zgłosić ustnie do protokołu podczas rozprawy.

O co mogę wnosić w pozwie i w jaki sposób mam przedstawić swoje żądania (wskazać łączną kwotę lub określić poszczególne szkody, utracone zyski i korzyści)?

We wniosku należy jasno przedstawić, czego się żąda od pozwanego i na jakiej podstawie. Co do zasady, jeśli dochodzi się kwoty pieniężnej tytułem wyrównania szkody majątkowej (np. utracone zarobki, uszkodzona rzecz), należy dokładnie określić wysokość tej kwoty. Określenie wysokości zadośćuczynienia za ból i cierpienie (*Schmerzensgeld*) można natomiast pozostawić do uznania sądu. Nawet wtedy należy jednak podać szacunkową kwotę i wskazać podstawę obliczenia lub oszacowania tej kwoty. Należy przedstawić fakty jak najbardziej szczegółowo uzasadniające roszczenie (np. opis przestępstwa, informacje o doznanym uszczerbku oraz szkodzie majątkowej).

Czy istnieje specjalny formularz pozwu dla takich roszczeń?

Nie ma takiego formularza.

Jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie roszczenia?

Należy wymienić lub załączyć do wniosku wszelkie dostępne środki dowodowe istotne dla dochodzenia roszczenia (np. faktury, zaświadczenia). Można również wyraźnie powołać się na przekazane policji zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa oraz na zeznania świadków lub na akt oskarżenia.

Czy muszę uiścić opłaty sądowe lub inne należności z tytułu wniesienia pozwu?

Jeżeli sąd przyzna Państwu jako wnioskodawcy odszkodowanie, o które Państwo wystąpili, nie zostaniecie Państwo obciążeni opłatami sądowymi; wszelkie konieczne wydatki, np. utratę zarobków z powodu Państwa udziału w rozprawie sądowej, pokrywa pozwany. Jeżeli wniosek nie zostanie uwzględniony albo zostanie uwzględniony jedynie częściowo bądź jeżeli sąd pozostawi wniosek bez rozpoznania, wówczas o tym, kto pokrywa opłaty sądowe i koszty poniesione uczestników (np. koszty adwokackie), orzeka sąd w granicach uznania.

Nawet jeżeli wniosek o odszkodowanie nie zostanie uwzględniony, pokrzywdzony, inaczej niż w procesie cywilnym, nie musi ponosić opłat sądowych.

Czy mogę uzyskać pomoc prawną przed postępowaniem lub w jego toku?

Czy mogę otrzymać odszkodowanie, jeżeli nie zamieszkuję w państwie, w którym prowadzone jest postępowanie? Zangażowanie adwokata do sprawy nie jest absolutnie konieczne, ale w niektórych przypadkach może być zalecane,

Zangażowanie adwokata do sprawy nie jest absolutnie konieczne, ale w niektórych przypadkach może być zalecane, na przykład jeżeli sprawa jest skomplikowana i dotyczy kilku sprawców, jeżeli występują trudne zagadnienia odpowiedzialności

odszkodowawczej lub przyznane przez sąd roszczenia (np. kwota pieniężna) wymagają zaspokojenia w drodze egzekucji. Jeżeli spełnione są warunki ustawowe (w szczególności brak wystarczających środków), można ustanowić adwokata (w ramach przyznania zwolnienia od kosztów postępowania).

W którym momencie sąd karny oddali lub odrzucił mój pozew przeciwko sprawcy czynu?

Sąd pozostawi wniosek o odszkodowanie bez rozpoznania, jeżeli oskarżony zostanie uniewinniony lub postępowanie zostanie umorzone, jeżeli wniosek jest niedopuszczalny, według sądu – nieuzasadniony lub jeżeli, w sytuacji wyjątkowej, wniosek nie nadaje się do rozpoznania w postępowaniu karnym.

Czy mogę zaskarżyć to orzeczenie lub dochodzić innych sposobów naprawienia szkody?

Na postanowienie sądu o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania ze względu na brak – zdaniem sądu – podstaw do wydania rozstrzygnięcia, przysługuje natychmiastowe zażalenie.

Jeżeli zostanie mi przyznane odszkodowanie, w jaki sposób mogę zapewnić wykonanie wyroku sądowego wobec sprawcy czynu i jaką pomoc w tym zakresie mogę uzyskać?

Orzeczenia adhezyjne zasądzające odszkodowanie oraz ugody zawarte w postępowaniu adhezyjnym mogą być egzekwowane zgodnie z przepisami ogólnymi o egzekucji. Egzekucję przeprowadza się na podstawie odpisu orzeczenia lub zawartej ugody, której urzędnik sądu karnego nadał klauzulę wykonalności.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 09/09/2019